

1. Փոխընդ ԶՈՐԵՔՇԱՐԹԻ և ՇԱՐԱԹ օրերը կը հրատարակուի :
2. Տարեկան բաժանորդագրին է միայն չորս արծաթ մէճիտ կանխիկ վճարելի, թէ մայրաքաղաքիս և իւր արուարձանաց եւ թէ գաւառաց համար :
3. Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :
4. Տեղական և գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :
5. Հատը մէկ զրջ. մէճիտ, և կը գտնուի մասնաւորապէս Պահէ՛ք գաւառ Սուճի Պօղոս աղայի խանութը :

Փ Ո Ւ Ն Ձ

6. Ծանուցման տողը 3 զրջ. է մէկ անգամի համար : Աւելի ատան կըլլայ աւելի անգամներու համար :
7. Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն՝ Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան Կ. Պօլիս Պալատ - քաղաք Նաֆիէ խան վերի յարկ թիւ 16 :

ADRESSE

H. S. Adadjajian

Directeur du Journal Armenien
POUNTCHE — 16 Nafie Han. Balouk
Bazar Constantinople.

Թիի 1324

ՇԱՐԱԹ

1880 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 4

Ա.ԶԳ.Ա.ՅԻՆ

Հողագործական վարժարան

Գոհութեամբ կիմանամք, թէ Պօլսոյ Արուեստասիրաց պատուարժան ընկերութեան կողմանէ Մշոյ Առաքելոց վանուց մէջ բացուած Հողագործական վարժարանը յաջող վիճակի մէջ կ'ըլտնուի. և վանահայրն ուրոյ դէմ ի սկզբան գանգատ կար թէ վարժարանին բացման համար արգելքներ կ'յարուցանէ, այժմ սկսած է օժանդակել ամենայն սիրով ու եռանդամբ, և կ'ստանայ աշակերտաց ուստեսը մատակարարել ամբողջ տարի մը: Արժ. վանահայրն այսպէս կ'ապացուցանէ, թէ վանքերն կրնան մեծապէս օգնել աղգային յառաջդիմութեան ու լուսաւորութեան համար՝ եթէ վանահարք և միաբանք կամին: Այսպէս միանգամայն կ'ապացուցուի, թէ Պատրիարքարանը երբ ըստ արժանոյն վոյթ տանի վանօրէից բարեկարգութեան ու վանականաց ուղղութեան համար, վանականք չեն կրնար մինչեւ ցվախճան աքացել ընդդէմ խրթանի, և հասարակաց օգտին համար հիմնարկեալ վանական հաստատութիւններն իրենց հաճոյից ու անձնապաշտութեան վայրեր դարձունել: Կդառնամք շնորհաւորել Մշոյ Առաքելոց վանուց վանահայրն ու միաբանութիւնը, և կառավարկեմք Պատրիարքարանի՝ որ եթէ արժան կդատի, գոհունակութեան ու քաջալերութեան գիր գրէ առ յիշեալ վանականն: Արուեստասիրաց ընկերութիւնն անշուշտ մինչեւ ցարդ կատարած է այս պարտքն՝ շնորհակալութեան թուղթ փութացունելով նոցա բարւոք աշակցութեան համար:

Հողագործական վարժարան մ'ալ Նիկիիմիդիոյ Արմաշու կողմը պիտի ունենամք, եթէ Պօլսէն սպասուած գոյլն օժանդակութիւնը չըլլայուի: Արմաշի Գեր. վանահօր ծրագիրն վերջապէս յետ երկար քննութեան ընդունուեցաւ Պատրիարքարանէն և ու

րոշուեցաւ գործադրել, բայց տակաւին 300 լիւրայի փոխառութեան խնդիրը չկարգադրուեցաւ, յորմէ կախումն ունի վարժարանին բացումն: Ցաւելով կ'լսեմք, թէ Բարեգործական ընկերութեան գանձէն յիշեալ գումարը փոխ տալ չուզուի, մինչդեռ ամենայն ապահովութիւն կը տրուի Արմաշի վանուց վարչութեան կողմանէ գրամին անկողուստ մնալուն համար, և Պատրիարքարանն ալ վստահացած է: Բարեգործական ընկերութեան նպատակը՝ երկրագործական կենսական ուսումն ու արհեստը աղղին մէջ ընդհանրացունել լինելով նպատակէն բնաւ խտտրած չլինիր, այսպիսի օգնութիւն մը մատուցանելով Արմաշի վանքին: Ընկերութեան գանձն արդէն բազում տարիներէ հետէ արգելուած է իւր նպատակին ծառայելէ: Կգանգատիմք թէ վանականք անփոյթ կ'ըլտնուին աղգային օգտի ու յառաջդիմութեան համար. բայց երբ Արմաշի վանքը կարեւոր հաստատութեամբ մը աղղին օգտակար հանդիսանալ կ'ընթաց և փոքրիկ օժանդակութիւն մը կ'հայցէ, ինչու անյապաղ չկատարուի խնդիրը և քաջալերութիւն չտրուի Գեր. վանահօր: Չեմք գիտեր, թէ Ս. Պատրիարք Հայրն իրաւունք կ'համարի պնդել որ Բարեգործական ընկերութեան բանտարկեալ գանձէն վճարուի փոխ ուղուած դրամը, և ժամ յառաջ բացուի բաղձացեալ վարժարանը: Եթէ կեդրոնէն Պօլսէն փութալանութեան օրինակ չտրուի, արգարութիւն չէ գաւառներէն փութալանութիւն սպասել: Պօլիս պարտի գործերով օրինակ և գրգիռ հանդիսանալ գաւառաց: Մէկ գործ՝ հազար խօսքէ աւելի կարժէ:

Սովը կսաստկանայ Հայաստանի և հայաբնակ գաւառաց մէջ: Ամենայաւալի գոյժեր ըսկտած են թափել այլ եւայլ կողմերէ առ կեդրոնական բարեգործական ծառայութիւնը: — «Մինչեւ ցարդ աղերս, պաղատանք ա-

ռաջի ողորմածոց արկինք, այս «սօր Ժուշ Դէմիշ Գթութեան «Կենդանացունելմք», կ'գրէ յանձնաժողովը: Տիգրանակերտէն կը հեռագրեն, թէ «Սովելոց այս «տարուան վիճակն անցեալ տարուինէ աւելի վտանգաւոր կ'ըլտնուի. արմտեաց գինն միշտ կը բարձրանայ, գիւղերէն անթիւ կարօտեալք ի քաղաք կ'ուռնին. «գրաւոր և բերանացի կ'ըլտնեն «մանածոյն լոյս, և ի Գթութիւն «բարեբարաց կ'ապաստանին: Այս «ժամ ոսկին 400 զրուշի հաշուով «ցորենոյ գրիւի գինն է 320 զրջ. «և կորեկի գրիւն 176»: Մէրտինէն կ'հեռագրեն թէ «Սովոյ «և սղութեան պատճառաւ հիւ «ւանդութիւնը կսաստկանան. «Մէրտին քաղաքին մէջ օրն ինն «տասն հոգի կ'մեռնին. գիւղօրէից մէջ կրկին մահուան ցաւ «ւով բազումք կտանջին. պիտի «կորնչին եթէ առանց օգնութեան մնան»:

Այս ամենատխուր ծանօթութեանց վրայ մեր կողմանէ խորհրդածութիւններ աւելցունել բողոքովն աւելորդ կ'համարիմք: Հարկաւ ապառաժ սիրտերն իսկ կ'կազուղնան: Հայք են, որ այսպիսի վիճակի մէջ կ'ըտնուին. հայք լսելով զայս՝ կրնան անտարբեր գտնուիլ: Այլեւն ու թշուառութիւնը մեծ են, և մեծ ու անյապաղ օգնութեան պէտք կայ:

— Առջի օրը մեր ձեռքն հասաւ Ազգանուէր-Հայուհեաց ընկերութեան 1879-80 տարուոյ տեղեկագիրը: Ընկերութեան հաստատութեան վրայ համառօտ պատմութենէ մը յետոյ, հիմնական ու ներքին կանոնագիրը, գործող ընկերութեան ցանկն, բաժանորդ ու նուիրատու տիկնայց օրիորդաց և տեղացի ցուցակն հըրատարակուած են, և ապա 79 մայիս 1 էն մինչեւ 80 ապրիլի վերջ հաշուեցուցակն, յորում կը տեսնուի թէ բաժիններէ հաւաքեալ են 24,839 զրջ, նուիրատուներէ՝ 6,665 1/2, Անդրիանուպօլսոյ նուէրներէ՝ 440, Տիփիսէ Տ. Սերէցեանցի ձեռամբ՝ 5,026 1/2, պարահանդէսէ՝ 95,554 1/4, որոց հետ հաշուելով 600 օրինակ նա-

մականի գրքերու արժէք նշանակեալ 6,000 զրջ ալ՝ մուտքը կըլլայ 138,496 1/2 զրջ: Այս գումարէն 35,452 1/2 զրջ պարահանդէսէ բաժին տրուել է Հայաստանի սովելոց համար. 28,440 զրջ պարահանդէսի ծախք եղեր է. 4,630 զրջ պաշտօնէից ամսականք նշանակուած է. 4,643 1/2 զրջ նաղան ծախք ըսուած է:

Ընկերութեան սոյն միամեայ տեղեկագրէն ահնորեւ կ'տեսնուի, թէ բազում ջանքեր եղած են մինչև այս աստիճան յառաջ տանելու համար, և հետեւաբար շնորհակալեաց արժանի են ամեն անունը՝ որ սրտի մտօք աշխատասիրած են:

Տեղեկագիրը շնորհակալեաց բաժին հանած է Հայ Մամուլն մատուցած օժանդակութեան համար ալ: Հայ մամուլն պարտքն է յորդորանաց ու քաջալերութեան ծայն բառնալ, երբ աղգօգուտ և բարենպատակ ձեռնարկութիւն մը նշմարէ: Փոխադարձաբար պարտաւոր է իբրեւ թարգման հասարակաց՝ ծանօթութիւն խնդրել երբ ծանօթութեան արժանի կէտ մը տեսնէ: Այսպէս կ'համարուին՝ պարահանդիսին համար ծախք նշանակեալ 28,440 զրջ, 4,630 զրջ Պաշտօնէից Ամսականք ըսուածն, և Ջանաջան Ծախք գրուած 4,643 1/2 զրջ: Այս երեք գումարներուն մանրամասնութիւնը հրատարակել կ'սընդրուի: Կարծեմք, լաւ օրինաւոր և օգտակար կ'լինի՝ եթէ հասարակաց ուղղեալ այսպիսի հաշուեցուցակաց մէջ այսպիսի գումարներուն մանրամասնութիւնը գտնուին:

— Հանրածանօթ պատկերահան մեծ. Աղա Այվազովսքի իւր վրձնոյն հրաշալի գործերէն հատ մը՝ Ս. Պատրիարք Հօր, և հատ մը Կիրիկեան դադարեալ ընկերութեան նուիրած է, առաջարկելով որ ի տես հասարակաց դրութեան և մտից արդիւնքը աղգային կարեւոր հաստատութեան մը յատկանայ: Արդ՝ նուիրատուին այս առաջարկութեան համաձայն, յիշեալ երկու պատկերներն Բերա-

մեծ. Ապտուլլահ կորարց գործարանը ի տես դրուած են, մէկ քառորդ արծաթ մէկտ մուտքով: Եւ որովհետեւ ազգային Հիւանդանոցը, յարգունուտ հացին ու մին կտրուելուն պատճառաւ առաւել օգնութեան պէտք ունի այժմ, յիշեալ մուտքէն դուրսնալիք հասոյթը Հիւանդանոցին պիտի տրուի:

Հետեւաբար զանոնք տեսնել գացող ազգային ու օտարազգիք թէ՛ հրաշարուեալ պատկերներ տեսած, և թէ՛ ազգասիրական ու մարդասիրական պարտք մը կատարած պիտի լինին:

Չմոռնամք շնորհակալութիւններ մատուցանել մեծ. Աղա Յովհաննէս Ա. յվազովքի, որ այս պիտի գեղեցիկ առթիւ կրարէ Հիւանդանոցի և ազգային ընկերութեան մը:

Կիմանամք, թէ յանուն Կիլիկեան ընկերութեան նուիրեալ պատկերն քիչ ժամանակէն եւրոպա պիտի զրկուի ի տես հասարակաց դեմքը, և արդիւնքը Միացեալ ընկերութեան պիտի յատկացուի:

— Ազգային ժողովն երէկ Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ ըրաւ իւր նիստն: Վերջապէս ընտրուած լինելով նոր ընտիր խորհրդականք՝ Նորին Սրբազանութիւնը ժողովին ծանոյց նոցա անուանքն, որք են՝ Տ. Մատթէոս Սրբազան Իզմիրեան կրօնական խորհրդական. Միքայէլ Էֆէնտի Մոմճեան՝ յարաբերական. Տիգրան Էֆէնտի Եռասոփեան՝ ներքին դործոց. Միքայէլ Էֆէնտի Մամիկոնեան՝ կրթութեան. Սերուբէ Էֆէնտի Աղաւորեան՝ դատական. Գարեգին Էֆէնտի Մէլիքեան՝ տնտեսական: Ժողովն յետ այսորիկ իւր մայր դիւանն ամբողջացոյց՝ երեք ատենապետ ընտրելով՝ որք են, Յարութիւն Էֆէնտի Մէրեմբուլի՝ Ա. ատենապետ, Առաքել Ալթուն՝ Տիգրի Էֆէնտի՝ Բ. Լօղօֆէթ Էֆ. Պալիօղեան՝ Գ:

Ազգային ժողովն տխրեցաւ երէկ՝ երեսփոխաններէն Մէլիքեանեան տըթոր ներսէս Էֆէնտիին մահուան զոյժն առնելով. ատենապետ Էֆէնտի յիշատակեց հանգուցելոյն բարեմասնութիւնները, և ներկայ գտնուող բոլոր երեսփոխանք ոտք ելնելով՝ ցաւ ու վիշտ յայտնեցին: Պատգամաւորութիւն մը սրողուցաւ, որ այսօր յուղարկուողութեան հանգիսին ներկայ գտնուի ի դիմաց ազգային ժողովոյ:

— Վարչական նորընտիր խորհրդականք երէկ Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ նիստ ընելով՝ ատենապետ ընտրեցին

Եռասոփեան Էֆէնտիին, և ատենապետ Մէլիքեան Էֆէնտիին: Որոշեց են՝ երկու շաբաթն անգամ մը համագումար նիստ ընել: Կշնորհաւորեմք խորհրդական Էֆէնտիներն, յաջողութիւն մաղթելով:

— Ս. Պատրիարք Հայրը, առաջիկայ երկուշաբթի որ է Գուրպանի տօնի երկրորդ օրը, շնորհաւորութեան պիտի երթայ գլխաւոր նախարարին եւ այլ բարձրաստիճան նախարարաց:

— Գեր. Տ. Պետրոս Ծ. վարդապետ ներկարարեան երէկ Շապին-Գարահիսար ուղեւորեցաւ պատրիարքական փոխանորդութեան պաշտօնով, ինչպէս արդէն ծանուցած էինք ընտրութիւնը:

— Կլեմէ, թէ Փօղչանի (Բուսանիա) ազգային վարժարանին տնօրէն-դասաւոր Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ իւրթիւնեան պարտաւորեալ է 100 ֆրանկ տուրք տալ տեղական կառավարութեան, վասնզի Բուսանիոյ կառավարութիւնն այս օրերս նոր օրէնք մը հաստատեց է, որով դասաւորը իրենց ընդունած ամսականաց աստիճանին համեմատ տուրք մը պիտի վճարեն: Ո՛րչափ կմեղադրուէր արդեօք, եթէ այսպիսի արտառուց և յետագիմական որոշում մը ուրիշ երկրի մէջ տրուէր:

— Գեր. Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոս Նար-Պէյեան Փարիզէն ճանբայ ելեր է մայրաքաղաքս դալու համար, և առաջիկայ շաբթու մէջ կհասնի: Շատ մեծ անհամբերութեամբ կսպասեմք՝ բուսանական փառաւորագոյն այցելութեան տեղեկագիրն լսել:

— Լուր կը տրուի մեզ, թէ Արմաշի վանուց Գեր. Վանահայրն առաջարկեց է Պատրիարքարանի, որ եթէ ուրիշ միջոցներ անյաշող կգտնուին՝ 500 լիւրայի փոխառութեան համար, - արժ. Տ. Ամբրոսիոս վարդապետի ձեռքը Հայաստանի մէջ երկրագործական վարժարան բանալու նպատակաւ ի Ռուսաստան հանգանակեալ քանի մը հազար լիւրայէն 500 լիւր տրուի, երեք տարիէն վճարուելու պայմանաւ:

— Կալացէն հօկտ. 26 թուով դրուած հետադայ նամակն՝ Պատրիարքարանի ուղարկութեան արժանի է:

«Տեղւոյս ազգային թշուառ կացութեան վերաբերեալ ասկէ քանի մ'ամիս յառաջ պատուական լրագրոյդ մէջ հրատարակուած նամակն ճշգրիտ նկարագիր մ'էր: Անցան ամիսներ՝ և կալացի հայոց վիճակն չփոխուեցաւ: Եկեղեցական բարձրա-

գոյն հովուի մ'այցելութեան վերայ էր յոյսերնիս՝ դժբաղդաբար անկէ ալ պէտք եղած օգուտն չտեսնուեցաւ:

«Բուսանիոյ հայերն այնպէս շատ այցելուներ տեսեր են. սակայն արդեօք ներքին է առարկել թէ յիշեալ այցելուներն մեծամասնաբար իրենց անձնական այլ և այլ նկատումներուն համար ընդունած և կատարած են այդ պաշտօն: Չենք ուզեր այս առթիւ աւելի յառաջ երթալ. մի միայն սա հասկնայի կողմէն Կ. Պօլսոյ ազգային իշխանութեան թէ՛ և ՝ Տ. տարին անգամ մը Բուսանիոյ հայոց տրուած այցելութիւնը քննադատ օգուտ մը չունին և չեն կրնար ունենալ: Եթէ Բուսանիոյ հայոց ազգային փառքն մերթ մերթ միայն առատուեցական երեւութով մը պիտի տեսնուի նման մութի մէջ տեսնուած օգային աստիճաններու ծաղրելի վիճակ... Իսկ եթէ այդ փառք իրապէս հաստատուն և տեւողական պէտք է լինի՝ ապա ուրեմն պէտք է իրապէս հաստատուն և տեւողական միջոցներ. առանց այնպիսի կենսական միջոցներու՝ բնաւ փրկութիւն չպիտի գտնէ Բուսանիոյ հայն:

«Կենսական միջոցներու առաջին և գլխաւորն է՝ լուսաւորեալ, և մեր երկրին համար խօսեցով պարկեշտ և համեստ վարուք Առաջնորդի մ'անհրաժեշտ գոյութիւնն: Բուսանիացի հայք մեծու մասամբ արժանաւոր տեսան այս պաշտօնին գիւր. Խորէն Սրբազան Արքեպիսկոպոս Նար Պէյեան. ընտրեցին զինքն՝ սակայն իւրեանց ընտրութիւնն վաւերացնել տալու համար դժբաղդաբար չունեցան այն միակամ և միախորհուրդ շանքն ու փափաքն:

«Այս պաղուութեան պատճառմանք կ'ըսեն թէ առաջնորդական ծախուց համար որոշեալ գումարի ծանրութիւնն է. իսկ մենք կըսենք թէ քիչ մը չափաւորենք մեր խորհուրդներն և ազգային ներքին փառաւորութիւնը արտաքիններէն աւելի նախամեծար համարելով՝ ժողովրդեան դիւրամտացելի ըլլալու պայմանաւ պիտե՛ն մը պատրաստենք. եթէ այն պիտե՛ն համեմատ վարուիլ Նորին սրբազնութեան գործը չըլլայ՝ հարկաւ կարող է գտնուիլ ուրիշ արժանաւոր եկեղեցական մ'ալ՝ որ իւր այլ և այլ ընտիր յատկութեանց հետ քիչ մ'ալ անձնութիւն ունենայ և ընդունի իրեն առաջարկեալ պաշտօնն. բայց ինչիւրն ո՛չ այսպէս է և ո՛չ այնպէս. այլ ազգային այս կենսական կէտին վը-

րայ ճշմարիտ ազգասիրական ոգւով և սրտով մտածել չկայ. ուստի իրաց վիճակն որ միշտ ցաւալի մնալու գտնապարտուած է՝ դարձեալ այնպէս կը մնայ:

«Առայժմ Բուսանիոյ հայոց մէջ եթէ կայ միութարանաց մասնաւոր պարագայ մը՝ այն ալ Պօքչանի ազգայնոց յառաջագիմական տարօրինակ շարժումն է. Պօքչանի Հայն իւր գոյութիւն ունեցած օրէն և այսօր այսպիսի սրարչաւ ընթացք մ'ունեցած չէր դէպ առ լոյս. կոյր պէտք է ըլլայ մէկն՝ որ այս պարագային մէջ ուղարկութեան չառնու տեղւոյն դեր. Գէորգ Ծ. վարդապետ իւրթիւնեան:

«Ահաւասիկ երիտասարդ վարդապետ մը՝ որ առանց պաշտօնական բարձր զօրութեան մը, առանց մեծ անուան, առանց փառաւոր ցոյցերու՝ սուղ ժամա. նակի մէջ նշանաւոր դործեր ունեցաւ: Եկեղեցիէ և քահանայէ դուրի գտնուած և օտարաց առջեւ լքեալ Գէորգ Էֆէնտի Հայուն եկեղեցին և քահանայութիւնն հաստատեց. Պօքչանի հայոց նոր սերունդն նոր ոգւով սրտիւ և զգացմամբ պատրաստուելու համար ճշմարիտ հայ-մայրեր հասցնող եղական վարժարան մը հիմնարկեց և յանձնեց ազգին. և վերջերս լսեցինք թէ՛ Պօքչանի մէջ վալաքիոյ կողմը գտնուած Ս. Գէորգ անուն եկեղեցին որ առանց յիշատակարանի ըլլալուն, առանգութեամբ իւր 200 տարւոյ շէնք մը կը նկատուի իւր ջանքիւ քանի ամիսներէ ի վեր նորոգութեան ենթակայ եղած ըլլով յաւուր տօնի Ս. Գէորգայ վերստին սրբադործելու է Նորին գերապատուութիւնը:

«Այսպիսի տեղեր, ուր ազգայնութեան զգացումներն իրենց վերջին շունչը փչելու վրայ եղած են՝ լոկ խօսքով չեն կարող գոյութիւն ունենալ մեր նշանակած մեծ գործերն. յայտնի է թէ կատարեալ անձնութիւն և զոհոյթիւն պէտք է, զորս միշտ ունեցած է Տ. Գէորգ վարդապետ. բայց ցաւօք լսած եմք թէ Նորին գերապատուութիւնը նիւթական անձուկ վիճակի մը մէջ կը գտնուի այնպիսի քաղաքի մէջ՝ ուր խմելու ջուրին ստակն անգամ ինք ստիպուած է վճարել...:

«Եթէ՛ թէ՛ տեղւոյս և թէ՛ շրջակայ քաղաքաց ազգայինք մերթ մերթ Նորին գերապատուութեան այցելութեանը փափաք յայտնելու ըլլան առ ազգային Պատրիարքարան, արդեօք ի՞նչ ձե՛ յառաջագիմութիւններ չ'պիտի տեսնուին ի Բուսանիա...

և անձնուէր Եկեղեցականին ապ-
րուստի միջոցն ալ փոքր ի շատէ
պիտի ապահովի . սակայն ար-
դէն ըսինք թէ մեր ազգային
գործոց վրայ ազգասիրաբար մը-
տածել չկայ . փափաքելի է սա-
կայն՝ որ այս կողմի մերայնոց չը
կրցած մտայածը՝ ազգային Պատ-
րիարքարանը մտածէ և գործա-
դրէ»

— Արուեստասիրաց ընկերու-
թեանն՝

« Արուեստասէր ընկերութեան ընդ-
հանուր ժողովն իւր 3-13 օգոստոսի
նստին Մշտմէ կրկնադարձական վար-
ժարան մը հիմնելու համար 300 ոսկե-
ւոյ փարկ մը քուէարկած ըլլալն ար-
դէն ծանօթ է պատուարժան ազ-
գայնոց :

« Գործ. ժողովս կը փութայ ուրա-
խութեամբ ծանուցանել թէ Պ. Պետ-
րոս Աֆքէրեան ընդհ. Տնօրէն , և Պ.
Գրիգոր Գարբիէլեան վկայեալ երկրա-
գործ և ուսումնական տեսուչ վարժա-
րանիս , ամսոյս 13ին ժամանած են ի
Մուշ և թէ վարժարանի բացումն տեղի
ունեցած է ամսոյս 21ին Ս. Առաքե-
լոց վանուց մէջ :

« Գաղցր է մեզ յուսող թէ պատ-
ուարժան ազգայինք եւս չպիտի զլա-
նան ընկերութեանս իւրեանց աջակի-
ցութիւնն՝ սոյն օգտակար ձեռնարկն ի
զլուի հանելու համար , որ ինչպէս
յայտնի է միմիակ դարման պիտի լինի
մեր հայրենեաց ներկայ աղէտից :

Ատենադպիր Ատենապետ
Գ. Շահինջան 3. Շահինջան

— Պարզասէր Հայուհեաց ըն-
կերութեան ընդհանուր ժողովը
նիստ ունի յառաջիկայ կիրակէ
նոյեմ. 2ին ի Ն. Վարդուհեան
վարժարան :

Ուստի հրաւիրեալ են աղնուհի
անդամք և ընկերութեանս ան-
դամակցիլ փափաքող հայուհիք
ներկայ գտնուիլ անդ. ի ժամ 7 :
1880 հոկտ. 30

Սամաթիա
Ատենադպիր Ատենապետ
Եղորտի Նաւաշեան Աշիւ Աւաճեան
ՕՐԱՅԱՐԳ

1. - Ընթերցումն նախորդ նիս-
տի առեւտրութեան .
2. - Ընթերցումն դիւանական
թղթակցութեանց .
3. - Դաստիարակութիւն իգա-
կան սեռին .
4. - Հրատարակութիւն միամ
սեայ ընտանեկան հանդիսի .
5. - Ընկերութեան զարգաց-
ման միջոցներ .
6. - Ընտրութիւն ձմեռան ըզ-
դեստուց :

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Տուչինեայի խնդրոյն վրայ իր-
բնւ նոր տեղեկութիւն՝ այս ա-
ռաւոտ գրած էր Վազըթ , թէ
Տէրվիլ փաշա յաջողած է համո-
ղել ալաւանիացոց գլխաւորներն ,
և թէ՛ առ այժմ հասարակ ժո-
ղովուրդն է ընդդիմադիր միա-

ցող , բայց նորա ալ ամեն օր
խուճա խուճա կըքաշուին կերթան
դիմադրութեան ասպարէզէն :

Յիշեալ լրագիրն իբրեւ դար-
մանալի լուր մը կգրէ , թէ ուս-
սական դեսպան Պ. Նէվիլօֆ
Լիվաթիա ուղեւորելէն յառաջ Բ.
Դրան յանձնարարեր է , որ Հէր-
սէքի Վօսօքպիլի դաւառն Գարա-
տաղի տրուի՝ եթէ Տուչինեան
թողուլ կարելի չլինի . և թէ՛ դես-
պանն այս առաջարկութիւնն ը-
րեր է՝ խնդիրը երկարաձգելու
և Բ. Դրան կողմանէ Աւստրիոյ
համար վշտի առիթ մը յարուցա-
նելու գիտմամբ :

— Օսմանեան պանքան 40 հա-
զար լիրա փոխ տուեր է կառա-
վարական դանձուն :

— Գերմանիոյ Աւստրիոյ և Գաղ-
ղիոյ կառավարութիւնք իբրեւ
կցին եղեր՝ իրենց նաւատորմին
Տուչինեայի կողմէն ետ քաշելու
ժամանակն որոշելու համար :

— Ռուս զննապետն սպաննող
Վէլի Մէհէմէտի խնդիրն այս
օրերս դարձեալ երեւան կենէ ,
եթէ ստոյգ է Ֆարտի Պոսֆորի
գրածը թէ՛ դեսպանը երեքշաբ-
թի ծանուցագիր մը ղրկելով Բ.
Դուռը՝ Վէլի Մէհէմէտի համար
տրուած վճռոյն պատժոյն գոր-
ծադրութիւնը պահանջեր , մին-
չեւ ցորդ յապաղման համար
զարմանք յայտնեւ , և ինքերը են
որ իրենց իմաց տրուի գործադ-
րութեան ժամանակը :

— Օգոստ. Սուլթանին հրա-
մանաւ Թաշ-Դըշլայի զօրանոցին
մէջ զինուորական ատեան մը կազ-
մուեցաւ՝ յիշեալ զօրանոցին ըս-
պաներէն հարկւրապետ Շէվքէթ
պէյը , Ալայ-քեաթիպի Մահ-
մուտ Էֆէնտին , Եէնիպաղչէի հա-
րկւրապետ Մուսամէր պէյը ,
Միւլազիմ Թէվճիգ պէյը և Միւ-
լաղիմ ձէմիլ պէյը դատելու հա-
մար : Ասոնք երկուշաբթի գիշեր ,
ժամը 2ին առեւնեւրը Պէյօղլու
Թագսիմի կողմը Արբաճըլար ըս-
ուած տեղը նպարավաճառի մը
խանութ երթալով գինովցեր , և
ի դարձին դերեղմանատան մեծ
փողոցը կուռի բռնուելով մէկ
մէկու վրայ մինչեւ իսկ սուր քա-
շեր են : Այս միջոցին , գերմա-
նական դեսպան Հասֆէլտ կոմսը՝
որ օսմանեան Պանքային տնօրի-
նին տունը կերթար , կառքով
անցած ատենը , յիշեալ գինով-
ները նորա կառքին վրայ յարձա-
կեր , ձիոց միոյն սրով զարկեր
ու գալական վար իջուցեր են բայց
կոմսին չեն դպչեր՝ կառապանին
ազդարարութեան վրայ թէ մեծ
դեսպան մ'է : Դեսպանը Բ. Դը-
րան ծանուցեր է այս դէպքը՝
սակայն առանց քաղաքական կա-

րեւորութիւն տալու : Օգոստ.
Սուլթանը լսելունպէս իւր անձ-
նական քարտուղար Րէշիտ պէյը
առ դեսպանն ղրկելով ցաւ յայտ-
նեւ , և անմիջապէս զինուորա-
կան ատեանին կազմութեան վե-
րոյիչեալ հրամանն արտասա-
նեւ է :

— Իտալիէի Մախուսէի շողե-
նաւով երէկ 1,000 ի չափ նոր
զօրք ղրկուեցաւ ի Դօլոս :

— Հինգշաբթի գիշեր Չուգուր
Ձէշմէ քրդաց ու պարսկաց մէջ
կուռ մ'եղեր է : Գասրմ-փաշա
ալ քուրդք ու պարսիկք մէկմէ-
կու զարնուեր են : Իզմիր ալ
քուրդք ու պարսիկք կուռի բռն-
նուելով պարսիկ մը վերաւորուեր
մեռեր , և տեղական կառավա-
րութեան կողմանէ բռնուեր մայ-
րաքաղաքս ղրկուեր է սպաննողն :

— Այս օրերս պետական խոր-
հրդոյ քննութեան ենթարկեալ
է թղթատարութեան վերատես-
չութեան կողմանէ մատուցեալ
նոր ծրագիր մը : Կըսուի , թէ սոյն
ծրագրով միանգամայն առաջար-
կեալ է՝ Թուրքիոյ ո՛րեւէ կողմը
ցամաքաւ ղրկուելիք նամակներէ
առհասարակ երկերկու ղրուշ առ-
նուլ , և ծովու ճանապարհաւ
ղրկուելիքներէն՝ մէկմէկ ղրուշ :
Տարակոյս չկայ , թէ այս ան-
ընկալութեամբ ո՛չ միայն հասարա-
կութիւնը յարաբերութեան դիւ-
րութիւն կվայելէ , այլ և թըղ-
թատարութեան հասոյթը կըազ-
մապատկի : Ներկայ սակազնոց
ծանրութիւնը ընդհակառակն եր-
կու կողմանց ալ քնասած է :

— Վաղուան տօնին պատճա-
ռաւ , Օգոստ. Սուլթանը նե-
րում չնորհեց ոստիկանութեան
դուռը բանտարկեալ 132 ան-
ձանց , և մէկ մէկ մէճիտ բաշ-
խել տուաւ :

— Կէտիկ փաշայի թաւորոնին
քովի տունը բնակող Հիւսէյին ա-
նուն պարսիկ մը երէկ երեկոյ
իւր կնոջ պարանոցէն զարկեր
սպաններ , և ինքն ալ անմիջա-
պէս բռնուեր է ոստիկանութեան
կողմանէ :

Ռուսիոյ ելեւմտից նախա-
րարն Լըվաթիա կանչուած ըլլա-
լով կկարծուի թէ Ռուսիա նոր
փոխառութիւն մը պիտի ընէ ,
զինուորական արտաքոյ կարգի
ծախուց պէտք ունենալուն պատ-
ճառաւ :

— Ամերիկայի մէջ ժողովուրդն
իմանալով , որ անցեալները քա-
ռանօրեայ ծովապահութեամբ
հռչակաւոր հանդիսացող և այս
պատճառաւ բազում դրամ շա-
հող տոքթոր Թաննէր իւր վրայ
հսկող բժշկաց հետ միաբանելով
միշտ մսի ջուր խմած է , նորա

տան առջեւ խռներ և նախատա-

նաց ցոյցեր ըրեր են :
— Փարիզի հեռագրատանց մէջ
այս օրերս տիկնայց պաշտօն
տրուեր է 900-1000 ֆրանգ ամ-
սականաւ , և սոյա հսկողութե-
նէն մեծ օգուտ կտեսնուի եղեր :

— Վիեննայի մէջ և վիեննայի
ծոցէն մինչեւ ուսական սահ-
մանազուլը ուժգին շարժ մը
պատահելով նիւթական մեծ վը-
նասուց և բազմաթիւ մարդոց
կորստեան պատճառ եղեր է :

— Թէհրանէն տրուած հեռա-
գրոց նայելով քուրդք անյաջող
վիճակի մէջ են , միշտ կյաղթը-
ուին պարսիկ զօրքէն , և ետ ետ
կըքաշուին կամ լեռները կապա-
տանին : Գուրդ գլխաւորաց մէջ
երկպառակութիւն ալ կայ եղեր :

— Ամերիկայի հանրապետու-
թեան նախագահին ընտրութե-
նէն հետէ շատ մը զրոյցներ կան ,
Հրատարակուեցաւ թէ՛ նորընտիր
նախագահը դաշնակցութիւն պի-
տի առաջարկէ Բ. Դրան : Ուրիշ-
ներն ալ կհրատարակեն , թէ
նորընտիր նախագահին օրով Ա-
մերիկայի և Ռուսիոյ կառավա-
րութեանց մէջ եղած բարեկա-
մութիւնը թշնամութեան պիտի
փոխուի :

— Կորչադոֆ իշխանին հիւան-
դութիւնը ծանրացեր է , և ա-
ռողջութիւնն անյուսալի լինե-
լով յաջորդին ընտրութեան խօս-
քեր կըլլան եղեր ի Բեդրսպուրկի
Շատ լուրած են այսպիսի զը-
րոյցներ :

— Պիզմարգ իշխանին համար
ալ կըսուի , թէ պիտի հրաժարի
վշտացած լինելով պալատակա-
նաց ոմանց կողմանէ իւր դէմ
ցուցուած թշնամութեանն : Այս
ալ անհաւատալի է : Կիյով կայսրը
դիւրաւ չթողուր զՊիզմարգ .
անցեալները քանիցս հրաժարա-
գրեր գրեց , բայց ամենքն ալ չըն-
դունուեցան :

ՄՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՁՈՋԵՐԸ
Գրեց Հ. Կ. Ասադուհի
Առաջարկութեամբ Պարզասէր
Հայուհեաց ընկերութեան

Կարեւոր գիրք մը , որ Հայ-
իգական սեռին վրայ կը խօսի ,
ամուսնութեանց արգելք եղող
ղեղձումները կըլիչէ , և ընդհա-
նուր կերպիւ , ուշադրութիւն
կը հրաւիրէ ազգային ներքին բա-
րեկարգութեանց մի կարեւոր
ճիւղին վրայ , որ ընտանեկան
կենաց հետ յարաբերութիւն ու-
նի : Ամեն սեռի և ամեն կարո-
ղութեան տէր ազգայնոց ուշա-
դրութեան և խորհրդածութեան
արժանի է : Գինն է 10 դր :

ԻԼԱՆ
ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷՋԱՐԻԹԻ

Հարպիյէ էլպիսէ անպարտաւոր
թերաքիւմ իտէն պէր վէճհը
թախմին օն պէշ պին գըյէ մըդ-
տարը նէֆէրաթ չուհասը գըր-
փընթընըն՝ պէհասը սիմ մէճի-
տիյէ օն տօգուզ զուրուշ հիսա-
պը իլէ թարիխի գարարընտա
լէվադիմաթ տայիթէսինէ էվիլէ-
ճէ թէսիմ օլունարագ պատէ-
հու մէգըիւր գըրփընթը հէման
անպարտաւոր գալարըրլմագ շարթը
վէ շէրայիթի սայիթէսի իլէ պէ-
հէր գըյէսի գըրգ իւշ փարայա
թալիպի էօհտէսինտէ օլունալ թըշ-
ընի-սանի ըսմինին տէօրաթին-
ճի սալը կիւնիւնէ գատար պէ-
հէր կիւն միւղայէտէսի պիլ իճ-
րա՝ էէվիլ մէգըիւրտէ գարարը
գալթիսի վիլիլէրէք Ֆիրուլիթ օ-
լունաճաղընտան իլթիրա իթմէ-
յէ թալիպ օլանլէրին, վէ պէ-
շինճի շարշէսի կիւնի եիւլտէ
պէշ զամմընա րաղիպ պուլու-
նանլէրին հարպիյէ նէգարէթի
լէվադիմաթը ումուլիյէ տայիթէ-
սինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր :
28 թշրինի - էվիլէ 1880

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՅՈՅՑ
1881

ԹՈՒԱԿԱՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ

Գին 100 փարայ

Յօրինեալ

Յերեմիա քահանայէ խազիւղի

Արաքսականութիւն

Ս. Փրկչեան Աղգային Հիւանդանոցի

Տպագրութիւն Արամեան

Պարունակութիւն

— Վիճակագիր տէրութեանց.
— Հայրապետութիւն Հայոց. —
Հայաստան աշխարհ կամ Արմէ-
նիա. — Օսմանեան միջազգային
թղթատարութիւնը. — Ժամա-
նակացոյց սուրհանդակաց օս-
մանեան միջազգային թղթատա-
րութեանց. — Եւրոպական նա-
մակատունը 'ի Կ. Պօլիս. — ցու-
ցակ գնոց թղթատարութեանց և
հեռագրութեանց եւրոպական և
ասիական քաղաքաց թուրքիոյ .
— Սակագին հեռագրի ըստ նոր
կարգադրութեանց միջազգային
թերթերու. — Ընկերութիւնը շո-
գեշարթ նաւարկութեան, ինչպէս
են, եգիպտական (Թըրքիլիյէ).
— մախսուսէ. — Աւստրո-Հուն-
գար Լոյտ. — միսաթըրի մարիթիմ
— Բաքէ էնէ և ընկերութիւն. —
ռուսական ընկերութիւն. — ըն-
տանեկան գեղարան :

Էվիլէ Նէգարէթի

Էվիլէ իլան

Կալաթատա Գարաքէօյ ճառ-
տէսինտէ թրամիլայ մէվըրի էօ-
նիւնտէ վազը չէյմէ արասընտա
վագը պարագանըն իճարը սէնէ-
վիլէսինէ եիւլ լիւրա օսմանի իլէ
թալիպ զուհուր իլլէտիլի հասէ-
պի իլէ, մէգըիւր պարագանըն
ղլլատէ իլէ իսթիճարընա թա-
լիտ օլանլէրին զիլհիճէնին եէ-
տինճի կիւնի սաաթ տօգուզա
գատար էվգաֆը հիւմայուն վա-
րիտաթը ումուլիյէ իտարէսինէ

կէլմէլէրի վէ իլան թարիխի
թէքմիլինտէ իհալէի գալթիյէսի
իճրա գըլլմագաղը իլան օլու-
նուր :

23 թշրինի - էվիլէ

Գալաֆեան գրալաճառանոց-
ներն կգանուին հետեւեալ խիստ
աժան գրեանք

Գրեթգման Լիւն վերջին թագ.	5
Ժիլ Պլաս	15
Պոնէո միլիոնաւոր Ա. Բ. Գ.	15
Հոչակաւոր Պորճիայք	10
Տաղք Հէֆիմեանի	7
» Գուրեանի	10
Ընթերցասիրութիւն Զօրայեան	8
Խազիւղի քնարիկը	6
Հասունեան քաղաքականութիւն	7
Խորհրդածութիւն Բաքալայ	8
Նորընտիր հաւաքածոյ	2
Որթածաղիկ	2
Աղիւր կամ Ամերիկացիք	2
Ճիլվիթն Ա. հատոր	2
Էգօնով Բօլիթիք	1-50
Յաջորդութ. պատրիարքն Եէմ.	2
Ս. Պօղոսի եկեղ. զանգակահարը	2
Թէլէկրաֆ Բէսալէսի պատկերը	5
Ելեքորական հեռագիր »	5
Բամիլա կմ բարեկեդ. գիւրերն	5
Տիւրքիլի Ալգ	5
Պօթ և Մարկիտ	1
Յովսէփ գեղեցիկ	2
Համ. նկար. պապական դրութ.	2
Բազամ ճէտլէրի	2
Տիւրքական ժողով	2
Եէմէք Թէթիլի	1
Սուա լուսաւորականք	1
Բարի իրիկուն Պարոն Բանթալուն	1
Սահմանադրական ճշմարտութ.	1
Նուէր հոգեւոր	1
Գուշակութիւնք օդոց	1-50
Պետիկին գրքոյիլը	1
Ժողովրդական մատենադարան	1
Մարիամ Ռօզա	1
Բալլուր կոմս	1
Հրահանգ շերամատած.	1
Բարի Ֆրիտուէնը	1
Հրահանգիլ վէպեր	1
Բարեպաշտ Մարիամ	— 50
Խոճկորակը	1
Բարոյական սկզբունք	— 50
Պատմ. Հայոց և Աշխարհագր.	— 50
Աղգային հանգանակութիւն	1
Հարստութ. ճանքան Պոսնքլիլի	1
Գաղաթիք կանանց	1
» կղերականութեան	1
Միախտտին և ընչագեղին աղդե- ցութիւնը	1
Գասապըն խիլինէ պաղլանմը	— 50
Խալիկար խանի պօրային վիճակ	— 50
Թարիխի միւլթէսար	— 50
Արայ գեղեցիկ	— 50
Գեղագրութիւն	— 50

Նորայրի Գաղղիարէն - հայե-
րէն բառարանին 23դ թերթն ևս
հրատարակեցաւ : Գլխաւոր վա-
ճառատեղին է Ֆրէնկեան գրա-
տունը, Ուղուն չարշը թիւ 362.
Կգանուի նաեւ ամեն Հայ գրա-
վաճառաց քով, Արշակ Էֆէնտիլի
թղթավաճառանոցն ի Ղալաթիտ,
և Վալսի քով ի մեծ փողոցն Բե-
րայի : Իւրաքանչիւր թերթի գի-
նըն է 60 փոյ արծաթ :

ՆՈՐ ԻՃԱԿԱՆ ՀԱՆՈՒԹԻԻՆ
NOUVELLE
LOTERIE EN ARGENT

Համպուրկի Գերմանական կա-
ռավարութենէն Երաշխաւորեալ
է սոյն վիճակահանութիւնը :

Առաջին մեծ պարգեւ պիտի
ըլլայ՝

500,000 Ֆր.

Իսկ Երկրորդական Պարգեւ-
ներն են գլխաւորաբար

Տոմսակ	Ֆրանքէն	Ֆրանք
1	342,500	— 342,500
1	187,500	— 187,500
1	125,000	— 125,000
1	75,000	— 75,000
1	62,500	— 62,500
2	50,000	— 100,000
2	37,500	— 75,000
5	34,250	— 156,250
2	25,000	— 50,000
12	18,750	— 225,000
1	15,000	— 15,000
24	12,500	— 300,000
4	10,000	— 40,000
3	7,500	— 22,500
52	6,250	— 325,000
6	5,000	— 30,000
108	3,750	— 405,000
244	2,500	— 535,000

Եւն. Եւն. :
Ամբ նմէկ վիճակահանութենէ
իսկ և իսկ ետքը, Գերմանական
կառավարութեան հսկողութեան
ներքեւ, բոլոր շահող բաժիններ-
ընեն Պարգեւները անմիջապէս
Ոսկեդրամով պիտի վճարուին :

Սկիզբէն 1 Տոմսէ գինն է 22 ֆր. 50 ան:
Իսկ Եւն. Տոմսէ գինն է 11 ֆր. 25 ան:

Տոմսակաց արժէքը պէտք է
ապահովագրեալ (թէահիւտիւ) :
Նամակաւ ուղարկել գաղղիական
պանդայի գրամատոմսերով, թըղ-
թատարութեան ծախքը զրկողին
վրայ ըլլալով, և կամ Գերմանիոյ
Անդղիոյ կամ Գաղղիոյ Պանքա-
ներու վրայ փոխանակագրով, և
կամ որեւէ երկրի բօսթայի փուլ :
Դրանն ընդունենունս պէս յա-
տուկ նամակաւ մը կը զրկեմք
յանձնարարեալ տոմսակները :

Յանձնարարութիւնները պէտք
է ուղարկել, առ առաւելն մին-
չեւ նոյ. 20 (Ն. Տ.) հետեւեալ
հասցէով .

Bureau principal de Loterie
ISENTHAL et Cie
Hambourg (Allemagne)

Մեր թղթակցութիւնը համայն
եւրոպական լրդուօք կկատարուի:
Նամակ մը Արեւելքէն Համպուրկ
180 Ժամէն կը հասնի :

Steiner Bureau d'annonces Hambourg.

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՅԱՏԵ ԶՈՒՄՈՂԻԷԻ

Լեարգի, ստամոքսի և աղիքներու
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար
խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը. ամեն
ջղային տկարութեան ուժաթափու-
թեան և տխրութեան համար. կը ջնջէ
և անհետ կընէ ամեն տեսակ անշա-
փաւորութեանց հետքերը, Սրտի և ե-
րկամանց վրայ օգտակար ազդեցու-
թիւն մ'ունի, արեւնը մաքրելով նոցա
խանդարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ,
և գրգռելով կենսական գործարանը
կը զօրացնէ, Իւր դեղական մեծ ազդե-
ցութեամբ սրտախառնութիւն, կուճ-
ուութիւն, մաղձային հիւանդութիւն-
ներ, որովայնի մէջ լեցուած կաղեր,
գլխի ցաւեր կը վանէ, մարտդու-
թիւնը կը չարաւորի, և մարմինը մաք-
րուելով բոլոր այն աղտեղութիւններէ
որ շատ անգամ զանազան հիւանդու-
թեանց սկզբնապատճառ կըլլան, ա-
ռողջ, ուժեղ և բնական զիրքը կը
զգենու :

ONGUENT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՂԻԷԻ

Մորթային հիւանդութիւնք և վէրք
բուժելու մասին ունեցած պալաւա-
կան յատկութեանցը չհաւասարի բը-
նաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր
թունաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղց-
կեղ (շեւէֆէն), սրունից և ստեանց
վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ
կը լուանան. օգտակար է նաեւ հար-
բուլի, հաղի, սրտի բաքախման,
մանաւանդ օղացաւ (էէլ) ըսուած հի-
ւանդութեան, Իւր կազդուրիչ, և զօ-
րաւոր ազդեցութեամբ խոյլ (լուսն) հի-
ւանդութեան ապականիչ զօրու-
թիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կըդէ
մազրաւէ :

Այս դեղերուն գործածութեան ե-
ղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր
տուփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն
դեղավաճառներու քով, և մասնա-
ւորապէս Պահճէ-գաբու թաշ խանի
կողմերը Պ. Գասպարեանի գեղարանը
ն. 7 կճախուի :

Աւելի առնել ուղղող կը հրաւիրուի
առ հեղինակն տօքթօր Հոլլօուէ ի Լօն
տօն Սքոփօրտ փողոց թիւ 533 :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

1 Նոյեմբեր 1880

Գօնասլիտէ	40 — 58
Երկաթուղեաց »	Ֆրն. 29 — 50
Թրամուէյ	0. Լ. 4 — 6
1863 ի փոխառութիւն	Ֆրն. 63 —
1865 ի »	» 58 —
1869 ի »	» 57 —
1872 ի »	Լ. 20 —
Օսմանեան լիւրան 100 զրէն.	
Մէճիտիյէ	107 — 10
Մէթալիք	214 —
Հինգնոց	212 — 20
Վեցնոց	128 — 20
Պղինձ	500 —
Թղթագրամ	1200 —
Բուսիոյ Բօլ	91 —
Գաղղիական լիւրա	88 —
Անգղիական »	110 —
Գրիմից	54 — 20

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ
Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ
Կ. Պօլիս, Սուրբան Համամ